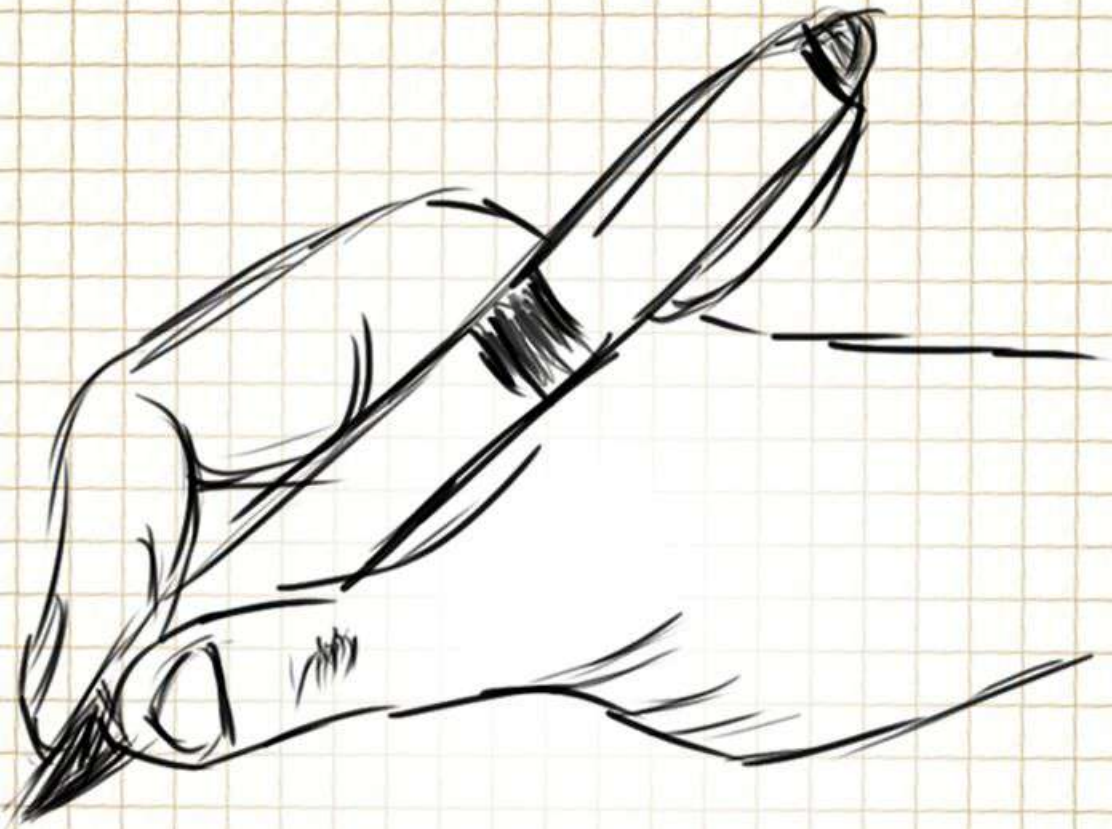

Міністерство освіти і науки України
Бердянський державний педагогічний університет
Інститут філології та соціальних комунікацій
Кафедра соціальних комунікацій

Кваліфікаційна робота бакалавра
за спеціальністю 06І Журналістика:
методичні рекомендації

Бердянськ-Запоріжжя
2023

Міністерство освіти і науки України
Бердянський державний педагогічний університет
Факультет філології та соціальних комунікацій
Кафедра соціальних комунікацій

Кваліфікаційна робота бакалавра
за спеціальністю 061 Журналістика:
методичні рекомендації

Бердянськ–Запоріжжя
2023

УДК 378.2.091.322.046-021.64:070] (072)

М54

Друкується за рішенням вченої ради факультету філології та соціальних
комунікацій Бердянського державного педагогічного університету

(протокол № 6 від 24 лютого 2023 року)

Рецензенти:

Ольга Харлан, докторка філологічних наук, професорка, завідувачка-
професорка кафедри української та зарубіжної літератури і порівняльного
літературознавства Бердянського державного педагогічного університету

Оксана Каліберда, кандидатка філологічних наук, доцентка,
доцентка кафедри іноземних мов і методики викладання Бердянського
державного педагогічного університету

М54 Мельнікова Ю., Костромицький Р., Рула Н., Шульженко А.
Кваліфікаційна робота бакалавра за спеціальністю 061 Журналістика:
методичні рекомендації. Бердянськ-Запоріжжя : БДПУ, 2023. 41 с.

© Костромицький Р. І., 2023
© Мельнікова Ю. О., 2023
© Рула Н.В., 2023
© Шульженко А.С., 2023
© Мельніков А. Г., 2023 (обкладинка)

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Етапи виконання кваліфікаційної роботи бакалавра з журналістики ...	6
2. Вимоги до оформлення, структури та обсягу кваліфікаційної роботи бакалавра з журналістики	13
2.1. Вимоги до творчого проекту	13
2.2. Загальні вимоги до пояснювальної записки	15
2.3. Структура пояснювальної записки	17
3. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи бакалавра	23
4. Список рекомендованої літератури	26
5. Додатки	28
Додаток 1. Зразок титулу кваліфікаційної роботи бакалавра	28
Додаток 2. Зразок оформлення змісту	29
Додаток 3. Зразок оформлення вступу	30
Додаток 4. Вимоги до оформлення списку використаних джерел	32
Додаток 5. Тематика кваліфікаційних робіт бакалавра з журналістики на 2022–2023 н. р.	39

ВСТУП

Випускна кваліфікаційна робота ОКР «бакалавр» – самостійно виконане дослідження студента, яке свідчить про вміння автора працювати з літературою, узагальнювати й аналізувати фактичний матеріал, використовувати теоретичні знання і практичні навички, отримані під час оволодіння відповідною освітньо-професійною програмою, має містити елементи наукового пошуку.

Кваліфікаційна робота бакалавра з журналістики є результатом навчальної, наукової і практичної підготовки студентів спеціальності 061 Журналістика.

Відповідно до Стандарту вищої освіти галузі знань 06 Журналістика такі кваліфікаційні роботи виконуються студентами у вигляді творчих проєктів — виготовлених інформаційних продуктів або проєктів інформаційної акції, до яких додають пояснювальну записку. У документі зазначено, що “робота має передбачати розв’язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у сфері соціальних комунікацій, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти” [3].

Створення власного видання (газети, журналу), Інтернет-сайту, авторських теле-, радіо-, інтернет-програм, рекламних роликів мають продемонструвати готовність випускників до роботи у засобах масової інформації. Водночас кваліфікаційна робота вимагає від студентів-журналістів ґрунтовних знань з теорії та практики журналістської діяльності, теорії масової комунікації, комунікаційних технологій, історії української та зарубіжної журналістики циклу дисциплін журналістського фаху; умінь критично оцінювати використані джерела (базову та допоміжну літературу); вивчати й узагальнювати досвід роботи провідних журналістів;

удосконалювати свою практичну діяльність і здійснювати самостійні наукові дослідження.

У підсумку мета кваліфікаційної роботи бакалавра – продемонструвати знання, які студент одержав під час вивчення журналістських дисциплін, та навички застосовувати ці знання самостійно щодо комплексного вирішення конкретних практичних завдань у межах виконання власного проєкту або науково-теоретичної роботи.

Написання кваліфікаційної роботи бакалавра у вигляді власного практичного проєкту або науково-теоретичного дослідження здійснюється під керівництвом викладача.

Успішність виконання бакалаврської роботи залежить від багатьох чинників, зокрема від дотримання основних вимог до кваліфікаційних робіт. Ці вимоги стосуються наукового рівня робіт, їх змісту, структури, форми викладу матеріалу, а також оформлення.

Теми робіт пропонуються студентам відповідно до напрямків журналістської діяльності, а також з урахуванням наукових зацікавлень майбутніх дослідників.

Оцінюючи бакалаврські роботи комісія враховує не лише якість самого наукового дослідження, його наукову новизну, а ще й вміння захистити висунуті положення та висновки. Особливо необхідно звернути увагу на оформлення роботи, адже його невідповідність встановленим вимогам може суттєво вплинути на остаточну оцінку, а через значні недоліки робота може бути не допущена до захисту. Випускна кваліфікаційна робота виконується українською мовою.

Ці методичні рекомендації покликані допомогти студентам правильно підготувати й оформити бакалаврські роботи: обрати тему, обґрунтувати актуальність, сформулювати мету і завдання, структурувати наукове дослідження, опрацювати наукову літературу, оформити бібліографічний опис друкованих видань.

1. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА З ЖУРНАЛІСТИКИ

Алгоритм написання кваліфікаційної роботи бакалавра складається з наступних етапів.

1. Вибір теми дослідження, з'ясування об'єкта і предмета дослідження, постановка мети і завдань дослідження, відбір методів дослідження. Цей етап є дуже важливим при написанні кваліфікаційної роботи, бо він повинен відповідати як завданням навчання, так і інтересам самого студента. Тему роботи студент обирає на кафедрі соціальних комунікацій з переліку затверджених завідувачем кафедри тем на початку навчального семестру.

При виборі теми кваліфікаційної роботи студент має право звернутися за консультацією на кафедру, на якій буде виконуватися робота. Крім того, на кафедрі студенти мають можливість подавати заяву на кафедру, в якій пропонує іншу, цікавішу для нього тему бакалаврської роботи і просить призначити наукового керівника. Кафедра розглядає заяву студента, погоджує назву роботи, рекомендує наукового керівника і вносить тему до проєкту наказу ректора університету про затвердження бакалаврських робіт та їх керівників.

Суттєву допомогу у виборі теми може надати ознайомлення з аналітичними оглядами, статтями у спеціальній періодиці, тематикою раніш виконаних курсових та кваліфікаційних робіт, а також бесіди та консультації, у процесі яких можна виявити важливі проблеми, що є актуальними у сучасному журналістикознавстві.

Першим етапом виконання кваліфікаційної роботи з журналістики є вибір теми та консультація наукового керівника. На вступній консультації студент одержує загальні настанови щодо роботи над темою: визначається обсяг конкретного матеріалу, що стане предметом дослідження, з'ясовуються актуальність і новизна запропонованої проблеми, мета і

поетапні завдання наукового пошуку, окреслюються попередній план роботи та необхідна література.

Назва кваліфікаційної роботи повинна мати чітке формулювання, бути короткою та відображати зміст. Також вона повинна визначати предмет дослідження. Під темою кваліфікаційної роботи слід розуміти те головне, про що в ній йдеться.

Обираючи тему, студент повинен з'ясувати, у чому полягає мета, конкретні завдання та аспект розробки. Для цього слід визначити, у чому полягає суть ідеї, що пропонується, актуальність теми.

2. Складання попереднього плану, узгодження з керівником.

Планування кваліфікаційної роботи з журналістики починається з розробки робочого плану, який готується за безпосередньою участю наукового керівника.

Спочатку робочий план тільки в основних рисах дає характеристику предмета дослідження. Такий план у подальшому може і повинен уточнюватися, але основне завдання, що поставлене перед роботою в цілому, повинне залишатися незмінним.

Кількість розділів залежить від обраної теми й може коливатися від 2 до 3 розділів. Недоцільно включати в план роботи більше трьох розділів, оскільки це ускладнює глибоке дослідження обраної теми.

Робочий план має довільну форму. На більш пізніх стадіях роботи складається план-проспект (реферативний вигляд розташованих у логічному порядку питань), за якими в подальшому буде систематизований весь зібраний фактично матеріал. План-проспект – це кваліфікаційна робота у чернетках з реферативним розкриттям суті й розділів та підрозділів.

У творчому дослідженні план завжди має динамічний, рухомий характер. План повинен бути гнучким, щоб можна було включати до нього нові можливі аспекти, які можуть бути з'ясовані в процесі підготовки тексту.

3. Підбір та аналіз літератури з теми дослідження, конспектування необхідних положень. Самостійна робота студента над темою починається зі складання бібліографії. У список використаних джерел слід включати наукову, науково-популярну літературу, публікацій у періодичній пресі й Інтернет-джерела, які сприяли підготовці кваліфікаційної роботи.

Найбільш важливі праці керівник рекомендує протягом вступної консультації. Студент переглядає каталог у бібліотеці свого навчального закладу та в інших книгозбірнях, а також інтернет-ресурсах, складає картотеку монографій, статей, що стосуються теми дослідження.

Вивчаючи роботи з визначеної теми, студент складає список праць, на які посилаються автори, або виписує їх із поданого переліку джерел. Бібліографічні записи найбільш зручно робити на спеціальних (каталожних чи бібліографічних) картках.

Послідовність запису у бібліографічній картці така:

- прізвище та ініціали автора (авторів, якщо їх кілька).
- із нового рядка записується без скорочень і змін назва праці.
- після назви з нового рядка подаються вихідні дані (місто видання, назва видавництва, рік видання, кількість сторінок).

Науковий керівник спрямовує роботу студента, допомагає йому оцінити можливі варіанти вирішення, але вибір вирішення – це завдання самого студента. Студент як автор роботи, що виконується, відповідає за прийняті рішення, за правильність отриманих результатів та їх фактичну точність.

Опрацьовуючи джерела, можна виписувати з них окремі цитати або своїми словами формулювати їхні основні положення, фіксуючи відповідні реквізити для наукових посилань (прізвище та ініціали автора, назву роботи, місце видання, видавництво, рік видання та номер сторінки).

Відбір наукових фактів – це творчий процес, що вимагає цілеспрямованої роботи. Особливою формою фактичного матеріалу є

цитати, які повинні органічно включатися до тексту роботи, складаючи невід'ємну частину матеріалу, який аналізується. Цитати використовуються для того, щоб без перекручення передати думку автора твору, що вивчається. Вони служать авторові роботи опорою в процесі аналізу та синтезу інформації. Кількість використаних цитат повинна бути оптимальною. Не рекомендується їх безмірне використання. Фактичний мовний матеріал потрібно реєструвати на окремих аркушах, у пам'яті комп'ютера тощо. При цьому слід точно вказувати джерело запозичення.

4. Написання чернетки наукового дослідження. Викладення тексту роботи (теоретичної та практичної частини) згідно з її структурою, зв'язний, цілеспрямований виклад результатів самостійного вивчення, аналізу зібраного.

Чернетку кваліфікаційної роботи бажано виконувати за допомогою комп'ютера, бо це полегшує подальше редагування тексту та надає можливість подальшого використання цього матеріалу при написанні інших наукових праць.

Чернетку рукопису бажано виконувати на стандартних аркушах паперу. Тоді аркуші слід заповнювати тільки з одного боку, щоб у разі необхідності можна було робити різні текстові додатки. Необхідно залишати місце для подальших доповнень та змін.

Для виділення важливої інформації частини тексту в чернетках слід використовувати колір, підкреслення, маркер тощо. Написання чернетки кваліфікаційної роботи може здійснюватися в рукописному або комп'ютерному варіанті. Вступ та висновки потрібно писати пізніше, коли буде точно відомо, що студент отримав у своїй роботі.

У першу чергу виконується компоновання матеріалу основної частини роботи. Для цього слід відібрати ті положення, які будуть розташовані в основній частині роботи згідно з робочим планом, і записати кожне з них у вигляді короткого абзацу.

Після того, як у чорновому варіанті буде складена більша частина основних розділів, можна написати заключну частину. Коли в чорновому варіанті написана вся робота і відомі її результати, можна написати вступ, який в цьому разі, буде відповідати змісту роботи. Після цього можна розпочати редагування написаного тексту. Під час редагування необхідно намагатися, щоб кожний абзац містив самостійну думку.

При викладанні наукових матеріалів можна користуватися такими методичними прийомами:

- суворо послідовним – коли матеріал викладається згідно з планом роботи, який передбачає, що автор не починає наступних розділів, поки не завершить попередній;
- цілісним – коли кожний розділ має подальшу розробку (спочатку пишеться весь твір у чорновому варіанті, а потім йде обробка окремих розділів у деталях, вносяться доповнення та виправлення);
- вибіркоким – коли розділи пишуться окремо в зручному для автора порядку до остаточної готовності фактичних даних.

5. Складання бібліографічного списку літератури.

6. Підготовка оригінал-макету видання, або запис радіопрограми чи телепрограми, подкасту, сторінок соцмереж тощо.

7. Ознайомлення наукового керівника з роботою, врахування його міркувань, пропозицій, зауважень. Обговорення висновків роботи з науковим керівником.

8. Доопрацювання, завершальне оформлення вступу та висновків, остаточне редагування тексту кваліфікаційної роботи, чистове оформлення роботи та оригінал макету-видання (радіо- або телепрограми, сайту, подкасту, сторінки у соціальній мережі тощо).

9. Підготовка до захисту. Повністю виконану кваліфікаційну роботу роздруковують, прошивають і не менше як за два тижні до захисту віддають на кафедру соціальних комунікацій для процедури попереднього захисту, який фіксується у протоколах засідання кафедри соціальних комунікацій. У

випадку дистанційного навчання робота має бути відправлена на електронну пошту кафедри соціальних комунікацій. Також повинні бути роздрукованими оригінал-макети газетних і журнальних видань, радіо- або телепрограми та інших власних проєктів повинні бути записані на диски і вкладені у кваліфікаційні роботи. За матеріалами дослідження випускник готує виступ та презентацію для захисту.

10. Захист кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційні роботи, які за висновком наукового керівника заслуговують позитивної оцінки, рекомендуються до захисту. Захист роботи відбувається у встановлений деканатом факультету філології та соціальних комунікацій термін у присутності комісії, наукових керівників і студентів.

Перед захистом кваліфікаційної роботи кафедра соціальних комунікацій подає до екзаменаційної комісії:

- виконану студентом випускну кваліфікаційну роботу бакалавра із записом на ній висновку кафедри соціальних комунікацій про допуск роботи до захисту (за результатами попереднього захисту);
- письмовий відгук наукового керівника з характеристикою наукової цінності роботи і діяльності випускника під час виконання ним випускної кваліфікаційної роботи;
- письмову рецензію на кваліфікаційну роботу бакалавра (кваліфікаційний проєкт), рецензування випускної кваліфікаційної роботи доручають висококваліфікованим фахівцям (викладачам і науковцям) університету, провідним спеціалістам виробничих, наукових і проєктних організацій. Рецензія повинна мати оцінку випускної роботи за прийнятою шкалою оцінки знань;
- довідку про перевірку на плагіат.

У випадку надання негативного відгуку науковим керівником або негативної рецензії остаточне рішення про допуск (недопущення) кваліфікаційної роботи до захисту приймає, за результатами попереднього захисту, кафедра соціальних комунікацій.

Під час захисту студент має назвати тему і мету дослідження, обґрунтувати її актуальність, повідомити структуру роботи і стисло викласти її зміст. Особливу увагу при цьому необхідно звернути на практичну частину роботи, власне на результати виконання дослідного завдання та методичні розробки. Виступ завершується формулюванням висновків, рекомендацій.

Готуючи свій виступ, варто звернути увагу студентів на наступне:

- *Дотримання регламенту під час виступу.* Для розкриття змісту кваліфікаційної роботи студенту надається до 10 хвилин.
- *Стислий виклад положень і думок.* Презентація роботи – актуальність, проблемність, особливості дослідження, власні висновки. Логічний перехід від однієї частини до іншої. Літературне мовлення, виразність, стилістична вправність. Використання необхідної наочності, технічних засобів навчання.
- *Запитання і зауваження учасників захисту.* Після доповіді випускник відповідає на питання членів екзаменаційної комісії. Запитання можуть стосуватися теми виконаної роботи і носити загальний характер – у межах дисциплін спеціальності, яка опановувалася студентом в університеті. З дозволу голови екзаменаційної комісії запитання можуть задавати всі присутні на захисті. Після відповідей на питання заслуховуються або зачитуються відгуки наукового керівника та рецензента (особисто ними або одним із членів екзаменаційної комісії). Завершується захист відповіддю випускника на висловлені у відгуках зауваження.
- *Рекомендації комісії щодо подальшої роботи над темою.*
- *Оцінювання комісією наукової роботи за затвердженим порядком.* За результатами захисту кваліфікаційної роботи з журналістики виставляється оцінка, яка заноситься до відомості, протоколу засідання екзаменаційної комісії та залікової книжки.

2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ, СТРУКТУРИ ТА ОБСЯГУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА З ЖУРНАЛІСТИКИ

2.1. Вимоги до творчого проекту

Кваліфікаційна робота бакалавра виконується студентами у вигляді творчих проектів – створення власного інформаційного продукту (газети, журналу, Інтернет-сайту, авторських теле-, радіопрограм, подкастів, Інстаграм-блогів, телеграм-каналів, рекламних роликів тощо), який повинен мати завершений вигляд, готовий до розповсюдження, а також пояснювальної записки до цього творчого проекту. Технічні вимоги до кожного виду роботи подаються окремо.

Творчі проекти повинні відповідати наступним вимогам:

Газета. До оцінювання подається макет видання з унікальною концепцією та назвою, видання якого передбачено та обґрунтовано в пояснювальній записці, що містить офіційні документи, оперативну інформацію та матеріали з актуальних громадсько-політичних, наукових, виробничих та інших питань, а також літературні твори, фотографії та рекламу. Газета повинна мати комерційну цінність. Формат макету: А3, А4. Обсяг: 4–12 сторінок. Стиль оформлення: кольоровий, чорно-білий, чорно-білий з кольоровими вставками. Колірна модель: CMYK, Grayscale. Папір: офсетний, газетний. Додається електронна версія макету видання у форматі *.pdf та електронна версія пояснювальної записки у форматах *.doc, *.rtf на цифрових носіях (DVD, CD, Flash-носії).

Журнал. До оцінювання подається макет видання з унікальною концепцією та назвою, видання якого передбачено та обґрунтовано в пояснювальній записці, що містить офіційні документи, оперативну інформацію та матеріали з актуальних громадсько-політичних, наукових, виробничих та інших питань, а також літературні твори, фотографії та рекламу. Журнал повинен мати комерційну цінність. Формат макету: А4, А5. Обсяг – не менше 16 сторінок. Стиль оформлення: кольоровий.

Колірна модель: CMYK. Папір: офсетний, газетний, крейдований. Додається електронна версія макету видання у форматі *.pdf та електронна версія пояснювальної записки у форматах *.doc, *.rtf на цифрових носіях (DVD, CD, Flesh-носії).

Радіопрограми. До оцінювання подається журналістський проект з унікальною концепцією та назвою, доцільність якого передбачено та обґрунтовано в пояснювальній записці. До розгляду проекти приймаються тільки на цифрових носіях (DVD, CD, Flesh-носії) у форматі *.mp3 та *.wav (хронометраж не більше 15 хвилин). Мінімальний постійний бітрейт: 128 кбіт/с.

Телепрограми. До оцінювання подається журналістський проект з унікальною концепцією та назвою, доцільність якого передбачено та обґрунтовано в пояснювальній записці. До розгляду проекти приймаються тільки на цифрових носіях (DVD, CD, Flesh-носії) у форматі *.avi та *.flv (хронометраж не більше 15 хвилин). Частота кадрів не менше як 29,97 fps. Співвідношення ширини і висоти кадру: 16:9 (1,78:1), 16:10 (1,6:1), 7:3 (2,35:1). Допускається наявність тайм-коду. Не допускається використання шаблонів та футажів.

Мережеві видання. До оцінювання подається журналістський проект з унікальною концепцією та назвою, доцільність якого передбачено та обґрунтовано в пояснювальній записці. До розгляду подається проект розміщений в Мережі з наявним вільним доступом до всього опублікованого контенту. Для втілення концепції мережевого видання допускається використання стандартної мови розмітки веб-сторінок html, каскадних таблиць стилів CSS, систем управління контентом (CMS), веб-фреймворків, баз даних та систем управління базами даних на кшталт MySQL та PostgreSQL; не припустиме використання блог-платформ. Додається робоча копія мережевого видання у довільному форматі та електронна версія пояснювальної записки у форматах *.doc, *.rtf на цифрових носіях (DVD, CD, Flesh-носії).

2.2. Загальні вимоги до пояснювальної записки

Успішне виконання кваліфікаційної роботи залежить значною мірою від техніки письмового викладу студентом результатів власного дослідження. Пояснювальна записка кваліфікаційної роботи бакалавра з журналістики повинна відповідати наступним встановленим вимогам щодо змісту та оформлення:

1. Технічні вимоги до пояснювальної записки кваліфікаційної роботи бакалавра: папір формату А4, шрифт гарнітури Times New Roman, 14 кегль, міжрядковий інтервал 1,5. Поля сторінки: верхнє, нижнє, праве – 2 см, лівє – 3 см. Абзацний відступ – 1,25. Інтервал між абзацами звичайний (0). Шрифт друку повинен бути чітким, стрічка – чорного кольору.

2. Робота виконується винятково у друкованому вигляді, переплітається.

3. Обсяг пояснювальної записки кваліфікаційної роботи бакалавра з журналістики у вигляді власного проєкту становить не менше 15-25 сторінок (не враховуючи додатків). Обсяг науково-теоретичної роботи складає 40-50 сторінок основного тексту.

4. Сторінки роботи мають бути пронумеровані, нумерація наскрізна (включно із додатками), номер сторінки зазначається у верхньому правому куті тим же шрифтом, що й основний текст. На титульній сторінці номер не зазначається, нумерація сторінок починається зі вступу.

5. Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки. Підрозділи підверстуються до попередньої сторінки. Заголовок структурної частини (вступ, розділи, висновки, список використаних джерел, додатки) розміщується на першому рядку з вирівнюванням по центру, друкується всіма великими літерами півжирним шрифтом. Розділи нумеруються арабськими цифрами. Після заголовку пропускається рядок і

основний текст починається з абзацу. Між підрозділами пропускається рядок. Назва підрозділу вирівнюється по ширині з абзацним відступом, друкується звичайними літерами півжирним шрифтом, після назви одразу починається основний текст з абзацу без пропуску рядка.

6. У тексті роботи допускається виділення ключових понять напівжирним шрифтом, цитат – *курсивом*. При наборі тексту потрібно розрізняти символи дефісу (-) та тире (–). Форма лапок має бути однакова по всьому тексту роботи – «».

7. При написанні кваліфікаційної роботи слід серйозну увагу приділяти мові та стилю її написання. Студентам потрібно пам'ятати про деякі особливості наукової мови, що мають традиційне закріплення:

а) Формально-логічний спосіб викладення матеріалу. Складається головним чином з міркувань, метою яких є доказ істини або тих чи інших положень, що виявлені як наслідок дослідження фактів дійсності.

б) Стиль письмової наукової мови. Виклад тексту наукової роботи слід вести від другої особи та писати «визначення емоцій ми тлумачимо як...», «в ході проведення дослідження ми встановили, що ...», «цей висновок ми зробили на підставі того, що ...», «ми вважаємо, що ...» тощо

Культура наукової мови визначається такими якісними характеристиками, як точність, ясність і стислість. Точність є умовою, що забезпечує наукову і практичну цінність інформації, яка використовується в тексті кваліфікаційної роботи. Автор роботи повинен ретельно ставитись до вживання або використання тих чи інших слів, бо неправильно вибране слово може суттєво перевернути суть тексту або створити умови щодо подвійного тлумачення тексту.

Якість – це вміння писати доступно і зрозуміло. Дуже часто порушення якості викладу пов'язано з тим, що автор намагається надати своєму твору видимої науковості, що призводить до такого становища, коли добре знайомим предметам, явищам, поняттям, дають ускладнені

назви, використовують без потреби іноземні слова, паралельно або неправильно вживають іноземну лексику тощо.

Стиль – передбачає якість наукової мови, яка найбільш визначає її культуру. Кожне слово і вираз повинні служити меті, якомога точніше і коротко доносити суть справи. Тому текст повинен містити слова та словосполучення, що стосуються суттєвої інформації. Слід уникати тавтології (повторення одного й того самого іншими словами), використання штампів.

8. Посилання в тексті роботи на джерела оформляються в квадратних дужках із зазначенням номера джерела і сторінки: [2, с. 307]. Кілька джерел записуються через крапку з комою: [2; 15; 37]. У реченні крапка ставиться після дужок, посилань.

9. До наукової роботи додається відгук наукового керівника та рецензія провідних вчених БДПУ або інших навчальних та наукових закладів. Відгуки та рецензії пишуться українською мовою. В рецензії на кваліфікаційну роботу зазначається: ступінь виконання завдання, поставленого керівником перед студентом; рівень самостійності у написанні роботи; ефективність використаних методів; практична значимість і можливість використання у майбутній професійній діяльності; якість мовного оформлення роботи; якість бібліографічного опису, наявність посилань на список літератури у тексті роботи. Рецензія обов'язково повинна містити оцінку у 100-бальній шкалі, пропоновану керівником роботи до її захисту.

2.3. Структура пояснювальної записки

Основними складовими композиційної структури кваліфікаційної роботи в порядку їх розташування є:

- титульний лист;
- зміст;
- вступ;

- розділи основної частини;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (якщо вони є).

ТИТУЛЬНИЙ ЛИСТ є першою сторінкою роботи. На ньому зазначається навчальний заклад, кафедра, тема роботи, виконавець, науковий керівник, рецензент, рік виконання. Титульна сторінка оформлюється за зразком (Додаток 1. Зразок титулу кваліфікаційної роботи бакалавра).

Друга сторінка роботи – «ЗМІСТ», у якому наводяться всі заголовки кваліфікаційної роботи і вказуються сторінки, з яких вони починаються. Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті. Слово «ЗМІСТ» друкується без лапок зверху в центрі сторінки великими літерами жирним шрифтом. Всі заголовки починаються з великої букви. У кінці заголовку крапка не ставиться. Останнє слово кожного заголовка з'єднують крапками з відповідним йому номером сторінки у правому стовпці змісту. Заголовки підрозділів у розділах необхідно розташовувати один під одним (Додаток 2. Зразок оформлення змісту).

У «ВСТУПІ» (2–3 сторінки) обґрунтовується науковий апарат дослідження в такій послідовності: актуальність теми, ступінь її дослідженості, мету, завдання роботи, об'єкт і предмет, методи дослідження, теоретичне і практичне значення роботи, апробація і структура. Кожний пункт апарату починається з абзацу і виділяється напівжирним шрифтом.

Актуальність теми. Характеризуючи стан проблеми (на основі критичного аналізу літератури, вивчення практики її розв'язання), визначають актуальність теми кваліфікаційної роботи. Щоб занадто не розширювати обсяг вступу, в ньому зосереджується увага передовсім на основних питаннях; повний огляд літератури і характеристику стану вивчення досліджуваної проблеми зазвичай включають у перший розділ.

Об'єкт дослідження – це сукупність відношень різних аспектів теорії і практики науки, яка слугує джерелом необхідної для дослідника інформації (це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію). Об'єктом дослідження у кваліфікаційних роботах з журналістики можуть бути: сучасна українська періодика, сучасне теле- та радіомовлення, новітні медіа, , реклама, піар тощо.

Предмет дослідження – це суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в цій роботі, є головними, визначальними для конкретного дослідження. При цьому об'єкт та предмет дослідження як категорії наукового процесу повинні співвідноситись між собою як загальне та часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка служить предметом дослідження. У бакалаврських роботах з журналістики предметом може бути змістова, жанрова, композиційно-графічна структура видання, теле- або радіопрограми, сайту тощо.

Предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної роботи та обов'язково знаходить своє відображення в назві теми.

Мета дослідження пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також з його кінцевим результатом і шляхом досягнення. Мета наукової роботи є визначенням авторської позиції в одержанні нових знань про об'єкт і предмет дослідження.

Завдання дослідження – конкретизують загальну мету, чітко позначають етапи наукового пошуку у досягненні мети. Передусім формулюються завдання, пов'язані із виявленням найсуттєвіших ознак і внутрішньої структури об'єкта дослідження.

Методи і прийоми дослідження. У кваліфікаційних роботах з журналістики найчастіше використовують метод добору й систематизації матеріалу, фокус-груп, експеримент, аналіз документів, аналіз ситуацій, контент-аналіз.

У кінці вступу слід розкрити *структуру* кваліфікаційної роботи, тобто дати перелік її структурних елементів.

ОСНОВНА ЧАСТИНА кваліфікаційної роботи складається із розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. У розділах основної частини кваліфікаційної роботи ретельно досліджується й аналізується матеріал, який безпосередньо стосується теми та відповідних розділів. Кожний розділ починають із нової сторінки.

Назви розділів не повинні збігатися з темою роботи, а назви підрозділів не мають збігатися з назвами розділів. Зміст розділів основної частини повинен точно відповідати темі кваліфікаційної роботи і повністю її розкривати. Ці розділи повинні показати вміння студента стисло, логічно й аргументовано викладати матеріал. У кінці кожного розділу формулюють короткі висновки. Основна частина поділяється на теоретичні та практичні розділи.

«РОЗДІЛ 1» включає аналіз опрацьованої літератури відповідно до завдань дослідження, коротку історію поставленої проблеми. Студент шляхом огляду літератури окреслює основні етапи становлення й висвітлення проблеми, визначає своє місце у її розв'язанні, виявляючи ті питання, які залишилися нез'ясованими.

У наступних розділах із вичерпною повнотою викладають результати власних досліджень автора із виділенням того нового, що він вносить у розробку проблеми;

«РОЗДІЛ 2» – у цьому розділі змістовно, повно викладають результати власних досліджень із виділенням того нового, що він вносить у розробку проблеми. Повністю описується проект власного видання, радіо- або телепрограми

«ВИСНОВКИ» (2–3 сторінки) – це синтез накопиченої в основній частині наукової інформації. Цей синтез становить собою послідовний, логічно обґрунтований виклад отриманих підсумків та їх співвідношення із загальною метою і конкретними завданнями. У висновках виділяється

новизна роботи. Вони повинні чітко відповідати завданням, поставленим у вступі, вони підсумовують результати здійсненого проекту

У висновках необхідно зазначити не тільки те позитивне, що вдалося виявити в результаті вивчення теми, а й недоліки та проблеми практичного застосування знань, умінь та навичок з предмету, а також конкретні рекомендації щодо їх усунення.

«СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ». Цей список складає одну із суттєвих частин кваліфікаційної роботи і відображає самостійну творчу роботу студента. Список використаної літератури, який наводиться у роботі, свідчить про обсяг опрацьованих автором наукових джерел, рівень вивчення ним досліджуваної проблеми та навички роботи із літературою. При написанні кваліфікаційної роботи студент повинен давати посилання на джерела, матеріали, окремі результати досліджень, які були використані. Такі посилання на використану літературу є важливим елементом будь-якої наукової роботи, бо вони дають змогу відшукати літературу і перевірити достовірність відомостей про цитування джерела, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Бажано посилатися слід на останні видання публікацій.

Дуже уважно треба підійти до складання списку використаної літератури. У списку використовується загальна нумерація використаних джерел, а не нумерація за розділами. Усі використані джерела нумеруються і розміщуються у списку в алфавітному порядку (прізвища перших авторів або заголовків). Література, яка включається до такого списку, або інше джерело повинно мати відображення в тексті роботи.

У список включаються усі використані автором кваліфікаційної роботи джерела незалежно від того, де вони надруковані: в окремому виданні, у збірнику, журналі, газеті тощо, а також без уваги на те, чи є у тексті роботи посилання на праці, що були використані автором під час роботи над темою, чи таке цитування відсутнє. У посиланні на наукову

літературу необхідно вказати прізвище та ініціали автора, назву роботи, місце видання, видавництво, рік видання та номер сторінки, на яку робиться посилання.

Відомості про праці, які включені до списку, необхідно подавати згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням назв джерел (Додаток 4. Вимоги до оформлення списку використаних джерел).

«ДОДАТКИ». Додатки оформляють як продовження роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку посилань у тексті.

Кожен додаток повинен починатися із нової сторінки, обов'язково мати заголовок, розміщений симетрично до тексту і надрукований угорі малими літерами із першої великої букви. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої розміщують слово «Додаток 1» і його порядковий номер.

У додатках слід розміщувати роздруковані оригінал-макети видань, диски із записами радіо- та телепрограм, результати опитувань та анкетувань, статистичні дані, фотоматеріали, ілюстрації, перспективний план випуску друкованих видань, радіо- та телепрограм тощо.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

Система оцінювання та вимоги: оцінювання кваліфікаційної роботи бакалавра здійснюється на основі результатів попереднього оцінювання якості її виконання науковим керівником і оцінювання захисту кваліфікаційної роботи комісією. Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за період написання бакалаврської роботи, виставлених науковим керівником без урахування захисту роботи (70 балів максимально) та виставлених комісією за результатами захисту роботи (30 балів максимально) ($70+30=100$). Підсумкова оцінка за виконання кваліфікаційної роботи бакалавра вираховується за університетською шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 1. Максимальна вага оцінювання написання та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра у балах

Вид контролю	Максимальна вага оцінки у балах	Максимальна вага підсумкової оцінки у балах
Оцінка наукового керівника (без урахування захисту роботи)	70	100
Оцінка комісії (за результатами захисту роботи)	30	

Таблиця 2. Оцінювання курсової роботи

№ з/п	Критерії оцінювання	Кількість набраних балів						
		1-34	35-49	50-57	58-64	65-77	78-89	90-100
		F	FX	E	D	C	B	A
I. Результати дослідження та рівень відповідності вимогам щодо оформлення результатів роботи								
1.	Композиційна гармонійність, логічність побудови, відповідність плану темі роботи.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
2.	Обґрунтованість актуальності теми	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7

	роботи, її зв'язок з об'єктом і предметом дослідження; змістова відповідність мети, завдань і конструктивних висновків.							
3.	Повнота розкриття теми роботи. Ступінь розкриття теми, висвітлення та аналіз основних понять та ключових теоретичних положень, відповідність змісту підрозділів їх назвам.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
4.	Подання дискусійних точок зору на предмет дослідження, наявність авторської позиції щодо шляхів розв'язання проблем.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
5.	Рівень практичного дослідження проблеми, реальність і суттєвість результатів, запропонованих рекомендацій.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
6.	Відповідність списку джерел затвердженій темі. Наявність у списку літератури проблемних статей. Актуальність наведеної літератури.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
7.	Дотримання наукового стилю викладення матеріалу, розвиненість мови.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
8.	Дотримання правил оформлення наукового тексту, рисунків, бібліографії, цитування та посилань на першоджерела.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7

9.	Дотримання регламенту виконання роботи, співпраця з науковим керівником, урахування зауважень наукового керівника.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
10	Наявність наукової публікації (тези доповіді / стаття).	-	-	-	-	-	-	7
Оцінка наукового керівника (без урахування захисту роботи)		24	34	40	45	54	62	70
II. Виклад основних результатів дослідження та рівень відповідей на питання членів комісії								
1.	Логічність побудови доповіді, послідовність і чіткість викладу суті та основних результатів дослідження.	2,5	3,75	4,25	4,75	5,75	6,75	7,5
2.	Рівень володіння культурою презентації результатів науково-дослідної роботи; застосування мультимедійної техніки тощо.	2,5	3,75	4,25	4,75	5,75	6,75	7,5
3.	Дотримання регламенту виступу, вільність володіння матеріалом.	2,5	3,75	4,25	4,75	5,75	6,75	7,5
4.	Повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на запитання, вміння аргументовано захищати свою позицію.	2,5	3,75	4,25	4,75	5,75	6,75	7,5
Оцінка комісії (за результатами захисту роботи)		10	15	17	19	23	27	30
Максимальна кількість набраних балів		34	49	57	64	77	89	100

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова література:

1. Лубкович І. М. Соціологія і журналістика : підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Львів : ПАІС, 2009. 232 с.
2. Основні вимоги до оформлення списку літератури за новими стандартами: методичні рекомендації / уклад.: М. П. Гребенюк, Г. З. Шевчук. Луцьк: ВІППО, 2019. 60 с. URL : <http://vippo.org.ua/files/pedposhyk/spuslit-1557135224.pdf>
3. Різун В. В., Скотникова Т. В. Методи наукових досліджень у журналістикознавстві : навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Преса України, 2008. 144 с.
4. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 06 Журналістика, спеціальність 061 Журналістика. Київ, 2019. 15 с.
5. Холод О. М. Методологія досліджень соціальних комунікацій : підручник. Львів : ПАІС, 2014. 280 с.

Допоміжна література:

1. Василенко М. К. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі : моногр. Київ : Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, 2006. 238 с.
2. Велеса Н. О. Поновлений статус наук комунікативного типу в підготовці журналістів // Наукові записки Інституту журналістики. Київ : Інститут журналістики, 2002. Т. 7. С. 17–18.
3. ДСТУ 3017-95. Видання. Основні види : Терміни та визначення : вид. офіц. Київ : Держстандарт України, 1995. 47 с.
4. Журналістика в піарі та PR в журналістиці. К. : Грамота, 2010. 286 с.

5. Закон України «Про авторське право і суміжні права» // Українське законодавство : засоби масової інформації. Київ, 2004. С. 224–263.
6. Закон України «Про державну таємницю» // Українське законодавство : засоби масової інформації. Київ, 2004. С. 182–209.
7. Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» // Українське законодавство: засоби масової інформації. Київ, 2004. С. 83–99.
8. Закон України «Про інформаційні агентства» // Українське законодавство : засоби масової інформації. Київ, 2004. С. 128–138.
9. Закон України «Про інформацію» // Українське законодавство : засоби масової інформації. Київ, 2004. С. 61–82.
10. Закон України «Про телебачення і радіомовлення» // Українське законодавство : засоби масової інформації. Київ, 2004. С. 100–127.
11. Іванов В. Ф. Соціологія масової комунікації : навч. посіб. Київ : ВПЦ «Київський ун-т», 2000. 210 с.
12. Іванов В. Ф. Теоретико-методологічні основи вивчення змісту масової комунікації Київ : Київ. ун-т, 1996.
13. Іванов В. Ф. Теоретико-методологічні основи вивчення змісту масової комунікації : моногр. Київ : Київський ун-т, 1996. – 203 с.
14. Іванов В. Ф. Техніка оформлення газети : курс лекцій. Київ : «Знання», КОО, 2000. 222 с.
15. Різун В. В. Про стан нашої науки та вимоги до написання дисертацій / В. В. Різун // Наукові записки Інституту журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. 2003. №10. С.7–13.

ДОДАТКИ

Додаток 1. Зразок титулу кваліфікаційної роботи бакалавра

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Кафедра соціальних комунікацій

РОЗРОБКА І ВТІЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ... ВИДАННЯ

Кваліфікаційна робота

Виконав/ла: здобувач освіти
спеціальності 061 Журналістика
освітньо-професійної програми
«Журналістика»
4 курсу, 4 ж (4 ж-з) групи

(прізвище та ініціали)

Керівник:

(прізвище та ініціали)

Рецензент

(прізвище та ініціали)

Бердянськ, 2023

Додаток 2. Зразок оформлення змісту

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Регіональні засоби масової інформації як явище.....	6
1.1. Наукові основи дослідження.....	6
1.2. Регіональні ЗМІ: стан, проблеми та перспективи розвитку....	8
1.3. Специфіка створення контенту для крос-медійних ЗМІ.....	11
РОЗДІЛ 2. Проект регіонального журналу «Sweet home» як приклад крос-медійності	14
2.1. Змістова компонента архітекτονіки журналу	14
2.2. Композиційно-графічна модель видання.....	18
ВИСНОВКИ.....	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	23
ДОДАТКИ	27
Додаток А. Перспективний план випуску журнального видання «Sweet home»	27
А. 1. Зміст номеру на вересень–листопад 2022 року	27
А. 2. Зміст номеру на березень–травень 2023 року	28
А. 3. Зміст номеру на червень–серпень 2023 року	29
Додаток Б. Оригінал-макет регіонального журналу «Sweet home»	31

Додаток 3. Зразок оформлення вступу

ВСТУП

Розвиток суспільства забезпечується поступальним ходом науки. У свою чергу швидкість прогресу часто залежить від ефективної комунікації науковців, швидкого інформування колег та суспільства про результати пошуків та досліджень та пропаганда наукових знань, спрямована на розвиток молодшої наукової еліти. І якщо спілкування між українськими науковцями здійснюється через низку каналів різноманітного походження (наукові журнали, реферативні журнали, власні контакти), то взаємодія «науковці–суспільство» перебуває в Україні в досить неоднозначному стані. Крім того, потенційна аудиторія та фахівці часто плутають поняття «спеціалізовані наукові видання» і «науково-популярні», розраховані на широку аудиторію.

Проблема вивчення існуючих в Україні науково-популярних журналів та розробка методики створення оригінального українського видання цього типу все ще залишається відкритою й спонукає до початку досліджень у цьому напрямі. Українські науково-популярні періодичні видання – явище майже не досліджене. І, нажаль, не розвинене. Знайти в місцях розповсюдження періодики українські науково-популярні видання важко. *Актуальність* і перспективність дослідження полягає у заповненні цих лакун.

Наше наукова робота є відгуком на цю потребу сьогодення і являє собою варіант проекту, який можна втілити у життя – це науково-популярне електронне журнальне видання для студентства «Sweet home».

Теоретично-методологічну основу дослідження становлять праці таких вітчизняних вчених як Р. Вербовий, С. Галкін, В. Іванов, Н. Ниркова, В. Тулупов, В. Шевченко, а також зарубіжних – Д. Морриш, Т. Самара.

Мета дослідження – отримати досвід зі створення електронного науково-популярного журналу для студентства, показати на конкретному

прикладі втілення основних вимог до цього типу видань, – реалізується в таких завданнях:

- визначити поняття комплексної моделі видання;
- розкрити специфіку оформлення електронного видання;
- розробити змістову та жанрову структуру видання Sweet home»;
- розробити композиційно-графічну структуру журналу Sweet home».

Об’єктом дослідження є концепція комплексного моделювання електронних видань проект електронного науково-популярного журнального видання Sweet home».

Предметом роботи є змістова, жанрова та композиційно-графічна структура журнального видання.

Новизна дослідження полягає в тому, що реалізація концепції комплексної моделі електронного науково-популярно видання здійснюється вперше.

Апробація роботи пройшла на Днях науки в Бердянському державному педагогічному університеті у вигляді виступу на секційному засіданні.

Структура дослідження. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел, що налічує 24 позиції, та додатків.

Додаток 4. Вимоги до оформлення списку використаних джерел

Відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40) список використаних джерел слід оформлювати за таким зразком:

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги Один автор	1. Андріяш В. Державна етнополітика України в умовах глобалізації. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 328 с. 2. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Алерта, 2012. 216 с. 3. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с. 4. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. Львів : Тріада плюс, 2004. 392 с. 5. Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с. 6. Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті-1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.
Два автори	1. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 2. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 3. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с. 4. Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України : монографія. Харків : Еспада, 2004. 192 с. 5. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах : практ. посіб. Харків : Право, 2011. 136 с.
Три автори	1. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме

	провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с. 2. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 3. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с. 4. Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.
Чотири і більше авторів	1. Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження : монографія. Харків : Юрайт, 2013. 288 с. 2. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 3. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с. 4. The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et. al. New York, NY : Columbia University Press, 2010. 256 p.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України : навч. посіб. / ред. А. Х. Степанюк. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 624 с. 3. Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд.: О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків : Право, 2011. 656 с. 4. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с. 5. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с.
Без автора	1. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с. 2. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с. 3. Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ :

	Гене́за, 2004. 736 с. 4. Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с. 5. Twenty-four hours a day. Miami, FL : BN Publishing, 2010. 400 p.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія історії України : у 10 т. / ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с. 2. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика : у 3 кн. Київ : Ін Юре, 2007. Кн. 1 : Теоретичні засади та історія української кримінології. 424 с. 3. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с. 4. Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. твори. Київ : Рад. шк., 1983. Т. 1. 480 с.
Частина видання Книги	1. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169. 2. Коломоець Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоець. Київ, 2009. С. 195–197. 3. Наумов М. С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. <i>Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки</i> : монографія / В. П. Решетило, М. С. Наумов, Ю. В. Федотова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків, 2014. С. 213–241. 4. Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014.

	С. 134–137. 3. Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб.матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. 4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.
Статті із продовжуваних та періодичних видань	1. Кобильник В. Порівняльний метод як основа політологічного дослідження. <i>Збірник наукових праць «Політологічні студії»</i>. 2011. № 2. С. 54–65. 2. Коломоець Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 3. Загірняк М., Костенко А. Про користування можливостями міжнародної бази даних Scopus. <i>Вища школа</i>. 2017. № 5–6. С. 48–55. 4. Кармазіна М., Могилевець О. Становлення і розвиток порівняльної методології в політичних дослідженнях. <i>Політичний менеджмент</i>. 2006. № 5. С. 3–17. 5. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. 6. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15. 7. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108. 8. Dalton R.J. Comparative politics of the industrial democracies: from the Golden Age to island hopping. <i>Political Science</i>. 1991. № 2. P. 15–43.
Інші видання Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р.

	№ 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 4. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141. 6. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
Архівні документи	1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	1. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с. 2. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.
Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. Центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).

Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ 3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні показники	1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. показч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. показч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. показч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).
Електронні ресурси	1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Мар'їна О. Контент-стратегія бібліотек у цифровому середовищі <i>Бібліотечний вісник</i>. 2016. № 4. С. 8–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (дата звернення: 26.09.2017). 3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного</i>

	університету. <i>Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridic_hni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017). 4. Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua/ (дата звернення: 12.10.2017).
Автореферати дисертацій	1. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 2. Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 Харків, 2010. 36 с. 3. Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918–1933 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.
Дисертації	1. Євдоченко О.О. Європейське бізнес-середовище в розвитку міжнародної економічної діяльності : дис... канд. екон. наук : 08.05.01 / Київський національний економічний ун-т. Київ, 2005. 235 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с. 4. Bryant B. D. A sequentially articulated experiment to compare two instructional software input infrastructures: Doctoral dissertation / University at Albany. Albany, NY, 1998. 150 p.

**Додаток 5. Тематика кваліфікаційних робіт бакалавра
на 2022–2023 н. р.**

Власний проєкт

1. Розробка та втілення концепції туристичного / спортивного / музичного / мистецького / рекламного журналу.
2. Розробка і втілення концепції інформаційного ресурсу наукової / освітньої / суспільно-політичної тематики.
3. Розробка та втілення концепції спеціалізованого видання.
4. Розробка та втілення концепції дитячого періодичного видання.
5. Розробка та втілення концепції регіонального видання.
6. Розробка та втілення концепції інформаційного альбому на соціально-політичну тематику.
7. Розробка та втілення концепції подкасту

Науково-теоретичне дослідження

8. Особливості створення ранкових ефірів на радіо/на телебаченні
9. Висвітлення українськими медіа теми торгівлі людьми як міжнародної проблеми сучасності.
10. Чутливі теми в українських медіа: особливості висвітлення
11. Дотримання прав людини в українському суспільстві: висвітлення у медіа
12. Українські медіа про війну: особливості висвітлення
13. Роль української діаспорної преси у збереженні атрибутів національної ідентичності.
14. Студентські медіа в Україні: функціонування на сучасному етапі
15. Інформаційні війни XXI століття: роль медіа
16. Імідж України в європейському мас-медійному просторі як складова протидії російсько-українській агресії.

17. Висвітлення українськими медіа теми ЄС в системі європейської безпеки.
18. Висвітлення українськими медіа проблеми і перспективи інтеграції України до Європейського Союзу.
19. «Мовне питання» у медіа: сучасний стан проблеми
20. Вимушені мігранти: роль медіа у створенні позитивного/негативного образу.

Навчальне видання

МЕЛЬНИКОВА Юлія Олександрівна
КОСТРОМИЦЬКИЙ Роман Іванович
ШУЛЬЖЕНКО Анжеліка Сергіївна
РУЛА Наталія Володимирівна

**Кваліфікаційна робота бакалавра
за спеціальністю 061 Журналістика**

методичні рекомендації

Адреса редакції:

Бердянський державний педагогічний університет, факультет філології та соціальних комунікацій, кафедра соціальних комунікацій,
вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, 69600

Підписано до друку 24.02.2023 р. Формат 60×84/16. Папір офс.

